

Joan F. Mira

El futur dels valencians

Això era una entrevista per a una publicació molt seriosa, una entrevista d'aquelles on et fan fer un repàs de la vida i et fan parlar de tota cosa cognoscible i d'algunes altres més. Parlar de la vida i de la història està molt bé, parlar de literatura és encara millor, però parlar del futur resulta més dubtós i malenconiós. Jo he passat tota la vida de lector i escriptor, de ciutadà i d'observador, mirant de comprendre quin era el present dels valencians, i si es podia saber per què era com era. Entre més coses, o sobretot, perquè és la manera més clara, o l'única manera, de saber quin és el futur que ens espera. Ara que celebrem el 9 d'Octubre, aquestes dies que haurien de servir per a recordar una mica d'on venim i qui som, i sobretot qui o què volem ser, si és que volem encara res, em permetré de reproduir ací algunes respostes a l'entrevistador interessat. El qual pregunta: "Com veu el futur nacional dels valencians? Quines són ara les seues preocupacions primordials respecte al País Valencià?" I jo responc: "Les dues coses que més em preocupen ara com ara són la llengua, per una banda, i la destrucció del territori, per una altra. El que s'està fent en aquest país no té nom. La destrucció sistemàtica del litoral i del patrimoni ambiental que estem patint no té parangó en cap país del món. Ni tan sols als Estats Units, que són el paradigma del capitalisme, i on pots comprovar que tota la costa de Califòrnia, per exemple, està intacta i preservada. Ni a la Itàlia civilitzada, ni a França, ni a Alemanya... Ací ningú no té clar què és patrimoni comú: no és patrimoni la història, la cultura, la llengua, l'arquitectura, el paisatge... No hi ha patrimoni propi valorat potser perquè no hi ha valoració de la pàtria pròpia. Ací es destrueix amb total tranquil·litat i impunitat i s'enalteix això com a sinònim de progrés, d'èxit i de glòria." Aquesta última idea, d'enaltiment, progrés, glòria i èxit, porta el periodista a la pregunta següent: "Això explica l'èxit electoral aclaparador del PP a les darreres eleccions...?. La Copa Amèrica, la Fórmula 1..." I a mi em porta a una resposta contundent i prudent: "En part. Són emblemes externs del seu èxit. Després, ningú no veu que la realitat del País Valencià és que la renda per càpita és cada vegada més baixa comparativament, que estem per sota d'Aragó, de Castella-Lleó, de la Rioja, etc. I que això repercuteix en la sanitat pública, en l'educació, en les comunicacions... Però ací això no té cap importància perquè del que es tracta és de pregonar contínuament que som els millors. I la gent cada vegada s'ho creu més. I com que allò que podria haver sigut una oposició directa i constructiva no s'ha produït... Créixer en extensió, en demografia, en altura... no és necessàriament cap sinònim de progrés. Aquesta és, però, la mentalitat que s'imposa, i la gent ho assimila cada vegada amb més naturalitat. Hauríem d'haver-hi contraposat un model alternatiu, racional, sostenible, creïble, atractiu, però això és molt difícil de fer arribar a la gent."

Tota resposta verbal enregistrada, quan és transcrita es

transforma inevitablement en text esquemàtic. Però supose que s'entén que la responsabilitat final és dels polítics: dels qui van manar molts anys sense saber difondre uns valors sòlids, dels qui ara manen i difonen uns valors líquids o gasosos. Potser per això l'entrevistador em pregunta, per concloure: "Què li demanaria a la dreta valenciana?" I jo responc: "Que deixen de deformar la realitat. Que deixen de destruir la llengua, el territori i el país. Que tinguen una miqueta de patriotisme positiu. Que no utilitzen el poder de manera abusiva." "I a l'esquerra?", pregunta. "A l'esquerra valenciana d'obediència espanyola, li demanaria, en part, les mateixes coses que a la dreta: patriotisme, que pensen que el País Valencià és el seu país. Però em sembla que és demanar massa..." Em sembla que és demanar massa, en efecte, als uns i als altres. Si es pogués demanar una mica d'això, de simple i honest patriotisme, si els uns i els altres hi pogueren respondre, jo miraria el futur dels valencians amb una mica menys de malenconia.

"Què li demanaria a la dreta valenciana?" I jo responc: 'Que deixen de deformar la realitat. Que deixen de destruir la llengua, el territori i el país. Que tinguen una miqueta de patriotisme positiu. Que no utilitzen el poder de manera abusiva.' 'I a l'esquerra?', pregunta."